

Přednášející: Mgr. et Mgr. Jiří Baroš Ph.D.

Předmět: POLb1008 Tradice politického myšlení

Tocqueville a Burke

I. Tocqueville (Mansfield)

I. 1 Aristokratický liberalismus A. de Tocquevilla

- Tocqueville byl **novým druhem liberála**: není teoretickým (srov. přirozený stav), jakými liberálové obvykle jsou, ale deskriptivním a analytickým. Psal jako

(proto)*sociolog*: jeho myšlení vychází z pozorování fakt.

- podle liberálů je člověk přirozeně svobodný: člověka si představují v abstraktní výchozí situaci X podle Tocquevilla je člověk **přirozeně politickým živočichem** (svobodu nachází v politice), ale *vrchol života není ve filosofii*. Kritizuje revolucionáře jako teoretiky, kteří se k politice vyjadřují bez jakékoliv praktické znalosti.

- jeho nový liberalismus chápe *náboženství* jako přítele svobody.

I. 2 Rysy (americké) demokracie

I. 2. 1 Rysy demokracie - rovnost

- **kontrast demokracie a aristokracie** (jde o dva po sobě následující světy; aristokracie, kterou charakterizuje *fixní hierarchický řád*. V demokracii jsou lidé daleko jemnější, cítí k sobě navzájem – jako sobě podobní – soucit. Ten je snadnou ctností: nic od člověka nežádá): demokracie je **faktem prozřetelnosti** (tj. je univerzální a mimo lidskou kontrolu). Roste všude a dozrála v USA (pohyb je od nerovnosti k rovnosti).

- je charakterizována **rovností podmínek** (*spíše než jako forma vlády*; jde tak o *sociální stav*). Tato rovnost podmínek byla připravena hluboce zakořeněnými politickými procesy. Společnosti mají tendenci se stávat stále demokratičtější (tj. se demokratizovat). Tento univerzální historický proces stále působí, dokonce proti úmyslům jednotlivých aktérů (př. francouzských králů).

- demokracii stopuje *od příchodu puritánů* do nového světa: rodí se představa, že lidé jsou **suverénní** a měli by si vládnout sami. *Politická svoboda* ovšem též klade **limity demokracie**: jednotlivci by měli být svobodní.

I. 2. 2 Rysy (americké) demokracie - sdružování

- demokracie je také **formou vlády**: lidé *si vládnou sami* (a proto je hodna chvály). Jednotlivci jsou ovšem sami o sobě slabí: musí se *sdružovat*.

- **místní sdružení** jako **škola svobody**, tj. sdružování má příznivé důsledky pro společnost: vytváří *demokratické návyky* (ty jsou daleko důležitější než zákony). Díky participaci na vládnutí obci lidé lnou ke svému místu. Lokální vláda a instituce jsou nejdůležitějším rysem americké demokracie. Skrze ně se udržuje duch svobody. Jsou něčím přirozeným, ale neustále jsou ohrožovány federální či národní autoritou.

- další školou demokracie jsou *poroty*: lidé se učí tím, že něco dělají (nikoliv konzultací teorie). Učí lidi odpovědnosti při rozsuzování případů.

- sdružování (jak politické, tak občanské) má příznivé důsledky pro společnost (X Rousseau: sdružování maří obecnou vůli). Skrze **občanská sdružení** lidé rozvíjí chuť pro svobodu. Učíme se v nich iniciativě, kooperaci a odpovědnosti. Abychom zároveň něčeho dosáhli, musíme respektovat ty, kdo jsou schopnější než oni (elity), tj. učíme se poslouchat. Skrze tato sdružení mohou lidé čelit moci centralizované autority.

- Robert Putnam: Bowling Alone (2001): lidský kapitál se rozvíjí skrze občanská sdružení. Nastává doba úpadku těchto sdružení?

I. 2. 3 Rysy (americké) demokracie - náboženství

- důležitost **náboženství**, neboť klade limity lidské suverenitě. Tocqueville překvapen tím, že duch demokracie a duch náboženství jdou v Americe ruku v ruce (X Evropa). Amerika puritánskou zemí, tj. vytvořena lidmi, kteří měli silné náboženské zvyky a zároveň nedůvěřovali vládě a toužili po nezávislosti (oddělení církve a státu).

- osvícenci se mýlili, pokud se domnívali, že náboženství zmizí s postupem modernity. Není rozumné se zbavovat náboženství: veřejná morálka nebude účinná bez náboženství. Jen náboženství může zabránit tendenci k materialismu a sledování vlastních zájmů navzdory zájmům celku.

- udržují jej především ženy, čímž pomáhají politice. Dalším omezením politiky je **rodina**, která člověku připomíná, že existuje vyšší a intimnější život než politika. Je to ale náboženství, co je nejdražším dědictvím z aristokratického období.

Konzervativní aristokracií jsou pak v demokracii *právníci*.

I. 2. 4 Rysy demokracie IV – ústavní formy

- „*Tato nevyhoda, kterou lidé v demokraciích vidí ve formách, je nicméně právě to, co činí formy pro svobodu tak užitečnými, protože jejich hlavní zásluhou je, že slouží jako bariéra mezi silným a slabým, vládnoucím a poddaným, že zadržuje jednoho a dává druhému čas, aby se zorientoval. Formy jsou tedy v chování tím nezbytnější, čím je svrchovaná moc aktivnější a silnější a čím se jednotlivci stávají netečnějšími a slabšími. Tak mají demokratické společnosti přirozeně větší potřebu forem než společnosti ostatní, ale právě tak zcela přirozeně si jich méně váží.*“

- podle Tocquevilla jsou to právě **ústavní formy**, co lidem umožňuje vládnout si efektivním způsobem. Činí politickou svobodu možnou, protože fakticky představují politickou svobodu v praxi. Vytvářejí přitom překážky, které zabraňují vůli lidu okamžitě dosáhnout toho, co si přeje. Vůle lidu často směřuje proti svobodě.

I. 3 Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění

- **ústavní formy** se pokoušejí *omezit demokracii*. Patří mezi ně *reprezentace a dělba moci*. Lid ovšem vládne skrze *politické strany*, s nimiž otcové zakladatelé nepočítali.

- zbraní stran je *tisk*: vláda lidu je vládou na jejich míněním. Tisk formuluje mínění, z něhož si lid vybírá. Hrozí **tyranie většiny** (nad menšinou), kterou vytváří **veřejné mínění**. *Zákonodárce musí veřejné mínění respektovat.*

- příklady tyranie většiny (spjaté s pýchou) je vyhubení Indiánů a zotročení černochů. Tyranie většiny spjata s mobilizací mas a patriotistickým zápalem vyvolaným charismatickým vůdcem.

- tyranie většiny působí rozhodujícím způsobem *na názory lidí*. Nechává tělo a působí přímo na ducha. V Americe chybí *nezávislost ducha a svobodná diskuse*. *Disident* je prostě *neposlouchán*. Jde o *intelektuální násilí*, které uzavírá ducha a odsouvá na okraj všechny, kdo nesouhlasí s názorem většiny.

- *většina* je navíc *skeptická*: nemyslí si, že existují nějaké lepší mínění než to jejich. Navíc si myslí, že jejich *myslení je nezávislé*, ovšem opak je pravdou. **Suverénem je veřejné mínění**. Jsou to *intelektuálové*, kdo veřejnému mínění nejvíce slouží. Jsou *více demokratičtí* než demokratický lid. Společně s politiky a novináři formulují veřejné mínění.

- *vágnost* veřejného mínění, a proto jej nelze z ničeho obviňovat. Každopádně veřejné mínění podporuje snahu lidí dosáhnout co největšího **materiálního blahobytu**. Jeho hromadění je primárním účelem existence.

- protože není nikdy plně spokojen s blahobytem, je demokratický člověk neustále **netrpělivý** (př. mobility Američanů). Člověk totiž touží po nekonečnu a chce nesmrtelnost, a proto ho jednotlivé materiální věci nemohou naplnit. Protože má *žízeň po něčem větším*, musí se neustále pohybovat. Žádný zvyk nemůže člověka zastavit tam, kde je: odtud neustálé *stěhování*.

I. 4 Demokratický despotismus

- princip univerzalizace založený na kategorickém imperativu zakládá spravedlivé veřejné právo.

- *největší brožba pro demokracii vychází z demokracie samotné*. V 2. dílu *Demokracie v Americe* Tocqueville hovoří o **umírněném despotismu**. Ten je něčím bezprecedentním v historii. Odlíší ho proti starým tyraniím mírnost a jemnost, které jsou typické pro demokratického člověka. Tocqueville je tak daleko méně optimistický než Montesquieu. Většina se sklání *před tyranem* a stává se stádem bojácných a pracovitých zvířat.

- duši demokratického člověka charakterizuje pocit slabosti – **individualismus**. Člověk se izoluje od ostatních a stahuje se *do soukromí* (do rodiny, k přátelům, do sebe samého). Tento *pocit slabosti* je doprovázen *vášní pro rovnost*. Jednotlivec se ale cítí bezmocný, *podřízený* obrovským, *neosobním silám*. Lékem na individualismus jsou **občanská sdružení**. Tato sdružení vytahují člověka z poklidu individualismu do veřejné aktivity; člověka angažují jeho zájmy a ambice, které ho vedou k *naplnění obecného dobra*.

- **pojmem zájmu v. pojmem ctnosti**. Ta *smrdí moralismem a vyvyšováním se*. V demokracii se o ctnosti nemluví, protože by o člověku mohla *žádat obět*. Pokud by byl člověk ctnostný (tj. měl by nějakou mimořádnou vlastnost), mohl by být *objektem závislosti*. Přesto má demokracie svou vlastní **aristokracii – průmyslníky**, kteří redukuje dělníka na poslušnost a závislost. S dělníky bude nakládat jako s

věcmi. Dělník je ve vztahu k nim nerovný toliko v plnění ze smlouvy, jinak jsou si rovni (...).

- největší hrozba demokracie: **demokratická rovnost přemůže demokratickou svobodu**. Demokratický/ **administrativní despotismus** je ztělesněn v **centralizovaném státě**. Lidé se velice snadno mohou stát *obětí individualismu*, který dělá z lidí izolovaná individua, která se *starají pouze o své soukromé zájmy*. Lidé opouštějí sdružení a vnímají *stát jako něco, co se výlučně stará o společné záležitosti*. Lidé se cítí *pyšní a nezávislí*, protože jsou si s ostatními *rovni*, jakožto izolovaná individua ovšem neustále *zakoušejí pocity slabosti a izolace*. **Individualismus** je *patologií demokracie*. Individualista je poustevníkem, samotářem. Jsou mu lhostejné osudy druhých lidí i společný osud. Demokracie bude zemí gaučových povalečů.

- z lidí se stávají **apatičtí** poslušní občané velkého státu. Stávají se na státu *závislými*. Stát se snaží *potlačit různá občanská sdružení*. Svoboda mizí, když vzniká velká **protektorská moc** starající se o *stádo podobných a rovných lidí sledující malé radosti a potěšení*. Lidé se stávají politickými adolescenty. Nemůže se v nich zrodit a rozvíjet svoboda. Demokratický despotismus bude pro demokracii daleko zhoubnější než tyranie většiny. Princip despotismu není ve strachu, ale v podvolení se a rezignaci.

- přátelé svobody se musí mít neustále na pozoru, aby individuální *práva* nebyla *obětována na oltář společnosti*. Nadějí je **spolupráce svobody a lidské velikosti**, která je typická pro aristokracii. Důležitá jsou *občanská sdružení, svoboda tisku a soudní moc*.

II. Burke (Císař/Barša)

II. 1 Konzervatismus Edmunda Burka

- **Úvahy o revoluci ve Francii** (1790) – zdroj moderního konzervativního politického myšlení. Představuje kritickou reakci na revoluci roku 1789 ve Francii. Psána jako dopis francouzskému šlechtici. Zároveň je polemikou s anglickými spolky podporujícími revoluci.

- **Slavná revoluce** (1688: ustavena konstituční monarchie) v. **Francouzská revoluce**: snaha *znovuobjevit původní politické principy omezené panovnické vlády* (tradice monarchie omezené existencí stavovských institucí a zvykovým právem – tradice anglických *reforem* lze stopovat až k Magna chartě, ovšem i ta byla potvrzení starobylejšího zvykového práva) v. (neúspěšný) pokus *začít úplně od znova*, rozbít staré pořádky a *vyvrátit tradiční principy společenského uspořádání*.

- **občanské svobody Angličanů** (zděděným *odkazem předků*, mají *konkrétní* obsah; jde o svobodu s dlouhým rodokmenem) v. abstraktní princip **lidských práv Francouzů** (ti se oddali *ničím neomezené svobodě* na základě *abstraktního metafyzického principu*). *Abstraktní dokonalost* přirozených práv je jejich *praktickou vadou*. Svobody a práva nemohou být ustaveny na základě abstraktního principu. Jsou spíše *historickým výdobytkem*.

- **evoluční vývoj:** Angličané napodobují *postupný vývoj v přírodě*. Ten při zachování možnosti *reformy* zachovává to, čeho již bylo dosaženo. Idea *dědičnosti* zaručuje uchování a přenos, aniž by vylučovala *zdokonalení*.

- Angličané jsou *svobodní*, protože jsou Angličané, nikoliv, protože jsou svobodní dle přirozenosti. Smysl pro *rodová privilegia* zabraňuje excesům, občanská svoboda vyrůstá z *místní tradice* (nikoliv z metafyzických principů). Svoboda existuje jen v *rámcích institucí* a díky nim.

X

- **revoluční vývoj:** Francouzi jednají tak, *jakoby* nikdy před tím *nežili v občanské společnosti*. Chtějí všechny instituce *vybudovat z ničeho*. Pohrdavě odvrhli vše, co jim náleželo, a uchýlili se k monstrózní *fikci morální rovnosti* všech lidí.

II. 2 Burkovo pojetí občanské společnosti

- **občanská společnost** je ustavena ku prospěchu člověka. Organizace vlády je věcí výhodnosti. *Vláda* by naopak měla být mechanismem lidské *moudrosti* sloužícím zabezpečování lidských potřeb. Konstituce státu vyžaduje hlubokou *znalost lidské povahy a lidských potřeb a věcí*.

- důležitost **praktického smyslu** státníků (srov. s Aristotelovou rozumností). Ustavení státu věcí praktického smyslu a jednání na základě *znalosti konkrétních okolností*. Nelze o tom rozhodovat podle předzkušnostních principů. Věda o vládě musí být založena na praktické *zkušenosti*. Nemůže si ji osvojit jen jeden jediný člověk. Povaha společenství je složitá a znalost o něm se *kumuluje v čase*. Tuto znalost *nelze* shrnout do několika obecně platných *pouček*.

- **extremistické myšlení teoretiků** vychází z *neměnných principů rozumu*. Na základě nich musí *radikálně proměnit* společenský řád a vše zděděné z minulosti zrušit. Důsledkem *rozbití zděděných organických vazeb a odstranění starých institucí*. Výsledkem *atomizace* společnosti: narušeny zdroje sociální soudržnosti, které pojily společnost dohromady a zajišťovaly její chod. Politické autoritě *zbyla jen fyzická síla*.

- filosofové revoluce byli pokrytci uzavření do svých *abstraktních principů*; o společnosti mysleli jen jako o *materiálu k* (...) X pravá politická zdatnost vyžaduje schopnost *kompromisu a překonání absolutistických kategorií*. Prosperch často spočívá ve *vyvažování* různých vizí dobra, v kompromisech mezi dobrem a zlem a někdy také ve volbě mezi dvěma zly. Politický rozum je účetním (...).

- **obyčej a předsudek v. nespoutaný rozum revolucionářů.** Každý národ by měl mít systém *obyčejů* zděděný z minulosti. Ten by kladl *limity* nespoutanému *rozumu* revolucionářů. Předsudek je důležitý pro stabilitu a spravedlnost daného společenství. Nespoutaná filosofie práv nutně ústí do násilí *excesů moci*. V Anglii lidé nečerpali jen z vlastního soukromého kapitálu rozumu, ale ze *společného fondu a kapitálu* národů a věků. *Moudřejší* je podržet předsudek, který má rozumné jádro (...).

- význam **náboženství.** *člověk* je svou přirozeností *náboženský* tvor. Církev přivádí pozemské vládce k tomu, aby nedbali pouze osobního prospěchu a pomíjivé slávy,

ale aby odkazovali k tomu, co *zdedili od předků*. Víra v *lidský rozum* (zakládající společnost bez odkazu na tradici) se pojí s odmítnutím náboženské autority a *ateismem*.

- aby se Anglie vyhnula nebezpečí nestálosti, proměnlivosti a ukvapeného novotářství, *posvětila stát*: stát se stal **smlouvou, je partnerstvím živých, zemřelých a dosud nenarozených**.

- důležitost církve z hlediska *zachování generační jednoty Angličanů*: církev je esenciálním prvkem státu. Proto si musí jako instituce udržet svou **majetkovou nezávislost**. Náboženství by mělo *prostupovat* všemi oblastmi života a proniknout do všech tříd společnosti.

- Francouzi naproti tomu *zaútočili na církevní instituce a náboženství*. Došlo ke *konfiskaci církevního majetku*: ta oslabil nejen církev jako takovou, ale *podlomila celkovou úctu ke přirozenému uspořádání společnosti*, které bylo církevní autoritou sankcionováno. Tak se otevřela cesta k neomezené **tyranii rozumu**, který vyvrací vše, co by mohlo mít dlouhou *tradiční*.

- příkladem „geometrické“ *arogance rozumu* byla **reforma veřejné správy**. Původní provincie byly zrušeny a nahrazeny systémem geometricky pravidelných čtverců: 83 *departementů*. Ty se dělily s geometrickou pravidelností na 1720 okresů (*komun*) a ty zase na 6400 *kantonů*. Metafyzické uvažování dalo vzniknout geometricky pravidelnému systému *neodpovídajícímu přirozeným sociálním vazbám*. Demokracie měla být zajištěna *stupňovitým systémem voleb*: nižší články volily zástupce do vyšších až k *Assemblée nationale*.

- Burke ukazuje, jak toto geometricky rovné rozčlenění vedlo k *naprosto nerovnému zastoupení*; navíc primární voliči (na úrovni kantonu) nemohou vůbec kontrolovat zástupce na národní úrovni. Směšné byly podle něj též finanční požadavky, které museli kandidáti na všech stupních splnit: nebylo to nic jiného než vyvrácení rovnostářského principu. Francie byla takto rozkouskována na větší počet republik: jednání zákonodárců pak připomínalo zacházení s dobytou zemí.

- důsledkem *vykořeňování a homogenizace*. Tyto negativní následky byly podle Burke přímo spojeny s *metafyzikou lidských práv*, která přehlíží různost mezi lidí i to, že člověk je predisponován, aby ve společnosti zaujímal určité sobě vlastní místo. Takto byla zničena vnitřní struktura společnosti a vytvořena *atomizované masa*.

- **starověcí v. francouzští zákonodárci**: starověcí zákonodárci se pokoušeli občany rozdělit do takových tříd a přidělit jim taková postavení ve státě, k jakým je kvalifikovaly jejich specifické sklony a udělit jim vhodná privilegia, která by jim zajistila naplnění jejich specifických potřeb. Každý stav vybaven silou, která jej chránila v konfliktech vyvolaných protikladnými zájmy.

X

- zákonodárci ve Francii se pokusili všechny druhy občanů smísit v jednu homogenní masu. Lidi zredukovali na drobné žetony, aby se dali spočítat, a opomněli, že jsou to spíše figury, jejichž význam souvisí s jejich postavením na šachovnici. Všechny zarovnali do stejné úrovně. Tak zničili vnitřní strukturu

společnosti a vytvořili atomizovanou masu. Cílem této reformy bylo vytvořit *jednotný národ*, ovšem spíše nikdo nebude *poután citem loajality a hrdosti* díky své příslušnosti k nějaké čtvereční výměře (...). Loajalita a hrdost musí vždy vyrůstat zdola. Obyvatelé této země nebudou mít zakrátko žádnou vlast. Loajalita a příslušnost se neodvozuje z abstraktních principů, ale vyrůstají ze zkušenosti, kterou člověk získává v kruhu rodiny, a odtud se rozšiřují na celky větší.

II. 3 Síly francouzské revoluce

- aktéři útoku na starou sociální strukturu společnosti byli **osvícenství filosofové**, kteří se spojili s vrstvou **kapitalistických podnikatelů**. *Finanční kapitál* je připraven ke každému typu *dobrodružství a spekulace*. Nechce žádná omezení a žádný řád, proměnlivost je jeho živlem. Akceptuje všechny novoty.

- **literáti** mají za cíl (metodickou) *destrukci* křesťanského *náboženství*. Místo Boha postavili na svůj oltář *modlu rozumu*, kterou poměřují všechny zavedené pořádky. Spojením s literáty byli **finančníci legitimizováni**: ztratili své problematické společenské postavení. Vzestup finančních kruhů, spekulantů a papírových peněz nenávratně *rozbíjí* strukturu francouzské *společnosti*. Díky *konfiskaci* majetku církve duch burzy, obchodu a peněžního hospodářství vstupuje do doposud stabilního půdního vlastnictví, které se ocitá ve *víru spekulace*.

- **duch spekulace**: pány Francie se stali spekulanti, kteří tvoří novou měšťanskou třídu. Konflikt se odehrává na ose *město v. venkov*.

- **podobnosti s Marxem**: revoluce chápána jako střet *stability*, stabilního vlastnictví, přirozeného uspořádání společnosti a společenské rozmanitosti s *mobilitou* kapitálu, hazardem, spekulací a převodem všech společenských vztahů na jednoho jmenovatele – *peníze*. Stát je založen na hře, spekulaci a duchu hazardu. Francie by měla být přeměněna na velký hrací stůl a z obyvatel by se měli stát hazardní hráči.

- Burkova obhajoba **americké revoluce**: hájí historicky dosažené svobody. Burke hájí svobody a práva amerických kolonistů, Irů i Indů proti Anglii a hájí i anglické svobody proti vlivu rozkladných idejí z Francie.

- přestože byl Burke *skeptický ke revolučním* proměnám, nehájil neměnnost, ale kontinuální a postupnou *obnovu tradice*. Je ale *skeptický ke schopnostem individuálního* lidského *rozumu*.

Hlavní zdroje přednášky:

Císař/Barša. *Přednášky z dějin politických idejí*; Mansfield, Harvey Jr. 2010. *Tocqueville: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press; *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, heslo: Burke; Strauss, Leo, Cropsey, Joseph 1987. *History of Political Philosophy*. Chicago: The University of Chicago Press.

Poznámky k literatuře:

V úvodu k *Demokracii v Americe* Tocqueville v souvislosti s americkou společností mluví o rovnosti podmínek; všimněte si všeobecného vývoje k rovnosti, demokratické revoluce, kterou Tocqueville tak geniálně popisuje. V dalších textech pak najdete Tocquevillovu tematizaci tyranie většiny a demokratického despotismu; oba pojmy byly dále využívány různými teoretiky demokracie. V Burkově textu si všimněte rozdílu v pojmání práv Angličany a Francouzi. Burke dává do kontrastu ducha novátorství s tím, co dostáváme od našich předků; důležitá v tomto kontextu je myšlenka dědičnosti oproti domyšlivým a přemrštěným spekulacím. Jaké jsou praktické důsledky politiky Francouzů? Burke si všímá i konkrétních historických událostí a institucí: zajímavá je jeho tematizace, kterou opět klade do kontrastu s Dolní sněmovnou. Dále věnujte pozornost Burkově chápání vlastnictví. Na závěr se zaměřte na Burkovo pojetí občanské společnosti a s tím spjatý pojem konvence; jakým způsobem Burke odlišuje skutečná práva a přirozená (metafyzická) práva?

Povinná literatura:

- Burke, Edmund 1997. *Úvahy o revoluci ve Francii*. Brno, CDK, 44-74.
Fellows, Roger 1996. „Edmund Burke.“ In: *Velké postavy politické filosofie*. Praha: Občanský institut, 71-80.
Henrie, Mark 1996. „Alexis de Tocqueville a úskalí demokracie.“ In: *Velké postavy politické filosofie*. Praha: Občanský institut, 99-116.
Tocqueville, Alexis de 2000. *Demokracie v Americe*. Praha: Academia, 9-18, 190-198, 587-599.

Doporučená literatura:

- Boesche, Roger 1987. *The Strange Liberalism of Alexis De Tocqueville*. Ithaca: Cornell University Press; Boesche, Roger 2006. *Tocqueville's Road Map: Methodology, Liberalism, Revolution, and Despotism*. Lanham: Lexington Books; Boudon, Raymond. 2006. *Tocqueville for Today*. Oxford: Bardwell Press; Canavan, Francis 1960. *The Political Reason of Edmund Burke*. Durham: Duke University Press; Canavan, Francis 1987. *Edmund Burke: Prescription and Providence*. Durham: Carolina Academic Press; Canavan, Francis 1995. *The Political Economy of Edmund Burke*. Bronx, N.Y.: Fordham University Press; Freeman, Michael 1980. *Edmund Burke and the Critique of Political Radicalism*. Chicago: University of Chicago Press; [Jaume, Lucien](#) 2008. *Tocqueville: Les sources aristocratiques de la liberté*. Paris: Fayard; Kaledin, Arthur 2011. *Tocqueville and His America: A Darker Horizon*. New Haven: Yale University Press; Kirk, Russell 1986. *The Conservative Mind from Burke to Eliot*. (Washington: Regnery Gateway; Kramnick, Isaac 1977. *The Rage of Edmund Burke*. New York: Basic Books; Lively, Jack 1965. *The Social and Political Thought of Alexis de Tocqueville*. Oxford: Clarendon Press; Lock, F. P. 2009. *Burke's Reflections on the Revolution in France*. London: Routledge; Manent, Pierre 2006. *Tocqueville et la nature de la démocratie*. Paris: Gallimard; Mansfield, Harvey 2013. *Statesmanship and Party Government*. Chicago: University of Chicago Press; Mitchell, Joshua 1999. *The Fragility of Freedom: Tocqueville on Religion, Democracy, and the American Future*. Chicago: The University of Chicago Press; O'Gorman, Frank 1973. *Edmund Burke: His Political Philosophy*. Bloomington: Indiana University Press; Pappin III, Joseph L. 1993. *The Metaphysics of Edmund Burke*. Bronx, N.Y.: Fordham University Press; Rahe, Paul Anthony 2009. *Soft Despotism, Democracy's Drift: Montesquieu, Rousseau, Tocqueville, and the Modern Prospect*. New Haven: Yale University Press; Reinhardt, Mark 1997. *The Art of Being Free. Taking Liberties with Tocqueville, Marx and Arendt*. Ithaca: Cornell University Press; Schleifer, James T. 2000. *The Making of Tocqueville's*

Democracy in America. Indianapolis: Liberty Fund; Schleifer, James T. (ed.) 2012. *The Chicago Companion to Tocqueville's Democracy in America*. Chicago: The University of Chicago Press; Siedentop, Larry 1994. *Tocqueville*. Oxford: Oxford University Press; Welch, Cheryl B. 2001. *De Tocqueville*. Oxford: Oxford University Press; Welch, Cheryl B. (ed.) 2006. *The Cambridge Companion to Tocqueville*. Cambridge: Cambridge University Press; Wolin, Sheldon S. 2003. *Tocqueville between Two Worlds: The Making of a Political and Theoretical Life*. Princeton: Princeton University Press; Zetterbaum, Marvin 1967. *Tocqueville and the problem of democracy*. Stanford: Stanford University Press.